

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 07 09
COM(2025) 371 final

2025/0203 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos ir Europos bendrijos
žuvininkystės partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokole (2025–2029 m.) numatytų
žvejybos galimybių paskirstymo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Remdamasi 2024 m. rugsėjo 10 d. Tarybos sprendimu, kuriuo suteikiami įgaliojimai Europos Sąjungos vardu pradėti derybas dėl žuvininkystės partnerystės susitarimo su San Tomė ir Prinsipe¹ naujo įgyvendinimo protokolo, ir jame pateiktais derybiniais nurodymais, Komisija vedė derybas su San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos (toliau – San Tomė ir Prinsipė). Šioms deryboms pasibaigus, 2025 m. balandžio 9 d. derybininkai parafavo protokolą. Naujasis protokolas taikomas ketverius metus nuo jo 19 straipsnyje nustatytos laikino taikymo pradžios dienos, t. y. dienos, kurią Šalys jį pasirašė.

Naujajame protokole numatomos tokios nurodytų kategorijų žvejybos galimybės:

- 26 tunų žvejybos seineriai,
- 9 dreifuojančiosiomis ūdomis žvejojantys laivai,
- aptarnaujantys laivai, laikantis atitinkamų ICCAT rezoliucijų ir San Tomė ir Prinsipės teisės aktais nustatytų apribojimų.

Šio pasiūlymo tikslas – šias žvejybos galimybes paskirstyti valstybėms narėms.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pagrindinis naujojo protokolo tikslas – atsižvelgiant į reformuotos bendros žuvininkystės politikos prioritetus ir jos išorės aspektą užtikrinti atnaujintą pagrindą, kuriuo remiantis būtų galima tęsti ir stiprinti strateginę Europos Sąjungos ir San Tomė ir Prinsipės žvejybos partnerystę.

Protokolu, atsižvelgiant į patikimiausias turimas mokslines rekomendacijas ir Tarptautinės Atlanto tunų apsaugos komisijos (ICCAT) rezoliucijas bei rekomendacijas, Europos Sąjungos laivams suteikiama žvejybos San Tomė ir Prinsipės žvejybos zonoje galimybių, neviršijant esamo perviršio. Komisija savo poziciją iš dalies grindė ankstesniojo protokolo (2019–2024 m.) vertinimo ir perspektyvinio vertinimo, kuriuo siekta nustatyti, ar reikėtų sudaryti naują protokolą, rezultatais. Vertinimus atliko išorės ekspertai. Be to, vienas iš tikslų – stiprinti Europos Sąjungos ir San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos bendradarbiavimą plėtojant darnios žuvininkystės politiką ir skatinant atsakingą žvejybos išteklių naudojimą San Tomė ir Prinsipės žvejybos zonoje ir Atlanto vandenyne, atsižvelgiant į Šalių interesus. Be to, šis bendradarbiavimas taip pat padės skatinti deramas darbo sąlygas vykdant žvejybos veiklą.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Derybos dėl žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo su San Tomė ir Prinsipe įgyvendinimo naujo protokolo yra Sąjungos išorės veiksmų Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos (AKRVO) šalių atžvilgiu dalis ir jose visų pirma atsižvelgta į Sąjungos tikslus, susijusius su tvariu ekonomikos augimu, žmogaus socialine

¹ OL

raida ir socialiniu vystymusi, kova su klimato kaita, tvariu gamtos išteklių valdymu ir pagarba demokratijos principams bei žmogaus teisėms.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Teisinis pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 3 dalis, kurioje nustatyta, kad Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, patvirtina žvejojimo galimybių paskirstymo priemones.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pasiūlymas priklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai.

• Proporcingumas

Pasiūlymas yra proporcingas siekiamam tikslui – sukurti žvejojimo veiklos, kurią Sąjungos laivai vykdo trečiųjų šalių vandenyse, teisinio, aplinkosauginio, ekonominio ir socialinio valdymo sistemą, numatytą Reglamento dėl bendros žuvininkystės politikos² 31 straipsnyje. Pasiūlymas atitinka tas nuostatas ir minėto reglamento 32 straipsnio nuostatas dėl finansinės paramos teikimo trečiosioms šalims.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

2024 m. Komisija atliko Žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo su San Tomė ir Prinsipe 2019–2024 m. protokolo *ex post* vertinimą ir galimo naujo protokolo *ex ante* vertinimą³. *Ex post* ir *ex ante* vertinimų išvados išdėstytos Komisijos tarnybų darbiniam dokumente (SWD)⁴.

Atlikus vertinimą prieita prie išvados, kad Sąjungos žvejojimo sektoriai itin suinteresuoti žvejojimu San Tomė ir Prinsipe ir kad naujas protokolas būtų naudingas abiem Šalims. Be to, naujas protokolas padėtų stiprinti stebėseną, kontrolę bei priežiūrą ir gerinti žvejojimo valdymą regione.

Sąjungai svarbu išlaikyti priemonę, kuri užtikrintų glaudų sektorinį bendradarbiavimą su valstybe, kuri yra svarbi vandenynų valdymo subregioniniu lygmeniu dalyvių, nes jos

² 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB.

³ Europos Komisija: Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktoratas, F&S, Poseidon, Defaux, V. et Caillart, B., *Évaluation rétrospective du Protocole de mise en œuvre de l'accord de partenariat dans le domaine de la pêche entre l'Union européenne et la République de Sao Tomé-et-Principe et prospective d'un éventuel futur protocole*, galutinė ataskaita, *Europos Sąjungos leidinių biuras*, 2024 m. (<https://data.europa.eu/doi/10.2771/264668>).

⁴ KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS, pridedamas prie Rekomendacijos dėl TARYBOS SPRENDIMO, kuriuo įgaliojama pradėti derybas Europos Sąjungos vardu dėl žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo su Dramblio Kaulo Kranto Respublika įgyvendinimo naujo protokolo ir galimų Žuvininkystės partnerystės susitarimo pakeitimų arba dėl naujo tausios žvejojimo partnerystės susitarimo teksto (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52024SC0177&qid=1424957307348>).

jurisdikcijai priklauso didelė žvejojimo zona. Santykių su San Tomė ir Prinsipe stiprinimas taip pat padėtų mezgti partnerystės ryšius vykdam su ICCAT susijusią veiklą. Tai taip pat reiškia, kad Sąjungos laivynas ir toliau turės prieigą prie svarbios žvejojimo zonos, kurioje galima įgyvendinti žvejojimo strategijas pagal daugiametę tarptautinę teisinę sistemą. San Tomė ir Prinsipės valdžios institucijų tikslas – palaikyti santykius su Sąjunga siekiant stiprinti vandenynų valdymą, pasinaudoti konkrečia parama sektoriui, suteikiančia daugiamečio finansavimo galimybių, ir pasitelkiant laivų veiklą pradėti perdirbimo sektoriaus industrializaciją ir taip įvairinti ekonomiką.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Atliekant vertinimą konsultuotasi su valstybėmis narėmis, pramonės atstovais ir tarptautinėmis pilietinės visuomenės organizacijomis, taip pat su San Tomė ir Prinsipės žuvininkystės administracija ir pilietine visuomene. Konsultuotasi ir Tolimojo plaukiojimo laivyno patariamojoje taryboje.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Vadovaudamasi Reglamento, kuriuo nustatoma bendra žuvininkystės politika, 31 straipsnio 10 dalies nuostatomis, Komisija ex post ir ex ante vertinimams atlikti pasamdė nepriklausomą konsultantą.

- **Poveikio vertinimas**

Netaikoma.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Suderėtame susitarime numatyta nuostata dėl Samoa susitarimo⁵ 9 straipsnio esminių elementų, susijusių su žmogaus teisėmis, pažeidimo pasekmėmis.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Reglamento projektas poveikio Sąjungos biudžetui neturi.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Ši procedūra pradėta kartu su procedūromis, susijusiomis su Tarybos sprendimu dėl San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos ir Europos bendrijos žuvininkystės partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo pasirašymo Sąjungos vardu ir laikino taikymo ir Tarybos sprendimu dėl to protokolo sudarymo. Šis reglamentas pradėdamas taikyti tada galima pradėti vykdyti žvejojimo veiklą, t. y. nuo protokolo laikino taikymo pradžios dienos.

⁵ Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos narių partnerystės susitarimas, OL L 2023/2862, 2023 12 28, (http://data.europa.eu/eli/agree_international/2023/2862/oj).

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos ir Europos bendrijos
žuvininkystės partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokole (2025–2029 m.) numatytų
žvejybos galimybių paskirstymo**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2007 m. liepos 23 d. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 894/2007¹ dėl San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos ir Europos bendrijos žuvininkystės partnerystės susitarimo² sudarymo (toliau – Susitarimas); Susitarimas įsigaliojo 2011 m. rugpjūčio 29 d.;
- (2) paskutinis protokolas, kuriuo įgyvendinamas Susitarimas, nustojo galioti 2024 m. gruodžio 18 d.;
- (3) Komisija Europos Sąjungos vardu derėjosi dėl San Tomė ir Prinsipės Demokratinės Respublikos ir Europos bendrijos žuvininkystės partnerystės susitarimo naujo 4 metų trukmės įgyvendinimo protokolo (toliau – Protokolas);
- (4) pasibaigus šioms deryboms, 2025 m. balandžio 9 d. protokolas parafuotas;
- (5) Taryba priėmė sprendimą (ES) [...] ³ dėl naujojo protokolo pasirašymo ir laikino taikymo, su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;
- (6) Protokole numatytos žvejybos galimybės valstybėms narėms turėtų būti paskirstytos visam Protokolo taikymo laikotarpiui;
- (7) atsižvelgiant į ekonominę Sąjungos žvejybos veiklos svarbą San Tomė ir Prinsipės žvejybos zonoje ir į poreikį kuo labiau sutrumpinti laiką, kai ši veikla nevykdoma, šis reglamentas turėtų būti pradėtas taikyti kuo greičiau;
- (8) siekiant užtikrinti, kad Sąjungos laivai galėtų vykdyti žvejybos veiklą, Protokolas bus laikinai taikomas nuo jo pasirašymo dienos. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo tos pačios dienos,

¹ OL L 205, 2007 8 7, p. 35. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2007/894/oj>.

² OL L 205, 2007 8 7, p. 36; ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2007/894/oj

³ [Irašyti OL nuorodą].

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Pagal Protokolą (2025–2029 m.) nustatytos žvejybos galimybės valstybėms narėms paskirstomos taip:

- a) 26 tunų žvejybos seineriai:
 - Ispanija: [15] laivų,
 - Prancūzija: [11] laivų;
- b) 9 dreifuojančiosiomis ūdomis žvejojantys laivai:
 - Ispanija: [7] laivai,
 - Portugalija: [2] laivai.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo Protokolo laikino taikymo pradžios dienos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Primininkė*